

Kroz Program za oporavak od poplava

PORODICE DILJEM BIH

ZIMU DOČEKAJU U NOVIM

DOMOVIMA

**"Malo nam je neobično. Kao
da smo došli u novi svijet"**

Dušanka i Đorđa, Modriča

"Mnogo smo se napatili. Da nije ove donacije, ne znamo šta bismo..."

Borka i Jovo, Bijeljina

U toku je projekat stambenog zbrinjavanja skoro 3.000 osoba čiji su domovi oštećeni ili uništeni u poplavama ili klizištima 2014. godine, a koji finansira Evropska unija

Đorđa i njegova supruga Dušanka više ne strahuju od kiše. Useljenjem u novi dom, izgrađen u sklopu Programa za oporavak od poplava – stambeno zbrinjavanje, ovaj bračni par iz Modriče dobio je prijeko potrebnu sigurnost.

"Super nam je" kaže Dušanka dok sjedi na kauču u dnevnom boravku svog novog doma. Dnevni boravak je povezan s kuhinjom, a u kući je još i spavaća soba, kupaonica i hodnik. Prošlo je mjesec dana kako su uselili i kuću opremaju u skladu sa svojim mogućnostima: skromno, polako i s puno pažnje. Vrt oko kuće već je pun cvijeća koje je Dušanka zasadila.

"Bilo nam je malo neobično, kao da smo došli u drugi svijet" govori Đorđa o prvim danima života na novoj lokaciji, nekih 20-tak kilometara od njihove stare kuće koja je prijetila da će se srušiti svakog trena zbog klizišta koje ju je zahvatilo nakon rekordnih padavina 2014. godine. Usprkos opasnosti, porodica je morala nastaviti živjeti tu i sljedećih pet godina jer nisu mogli priuštiti da se presele.

“Čim bi prva kiša pala, ja bih morao cijelu noć dežurati jer nikad ne znaš kad će krenuti klizište” opisuje Đorđa taj period. “Ne smiješ zaspati”.

Kroz Programu za oporavak od poplava – stambeno zbrinjavanje, koji financira Evropska unija u saradnji sa entitskim vladama, partnerskim općinama i gradovima, a provodi UNDP u BiH sa partnerima, Đorđa je ispunio uslove da dobije novi dom. S obzirom da je lokacija na kojoj se nalazila njegova stara kuća bila zahvaćena klizištem, Opština Modriča je obezbijedila prostor u naselju Oteža na kojem je Đorđi, ali i ostalim korisnicima Programa u sličnoj situaciji, izgrađen novi dom.

“Sad je drugačije. Imam krov na glavom, stara kuća nek se ruši!” govori Đorđa, a Dušanka se smije. “Sad nam je stvarno lijepo”.

Za tročlanu porodicu Tešić iz Bijeljine riječi ne mogu opisati kako se osjećaju nakon useljenja u svoj novi dom. "Da nije ove donacije, ne znamo šta bismo" govori Borka Tešić. Montažna kuća u kojoj je porodica živjela plavila je dva puta: prvi put 2010, a onda opet i 2014. godine. Nakon teških godina, porodica je napokon na sigurnom. "Ovo je sad milina. Milina je ovdje živjeti" govori Borka.

Pogledajte kratki video o Miralemu iz Doboja

Osamnaest porodica iz Bijeljine primilo je novembru 2019. godine ključeve novih domova izgrađenih kroz Program za oporavak od poplava. Zahvaljujući Programu, ukupno 50 porodica iz Bijeljine, čiji su domovi uništeni ili teško oštećeni u poplavama 2014. godine, bit će stambeno zbrinuto kroz izgradnju novih kuća, dok će 132 stambene jedinice biti sanirane kako bi se postigli odgovarajući uslovi stanovanja. Vrijednost ovih radova je više od 2,7 miliona KM. Svečanoj primopredaji prisustvovali su Richard Máša, šef Kooperacija u Delegaciji Evropske unije (EU) u BiH, Sukhrob Khoshmukhamedov, zamjenik rezidentne predstavnice UNDP-a u BiH i Mićo Mičić, gradonačelnik Bijeljine.

„Tokom proteklih godina Evropska unija je pokazala kontinuiranu podršku obnovi lokalnih zajednica koje su pogođene poplavama 2014. godine i najveći je donator za pomoć oporavku od poplava u BiH sa ukupno 168 miliona KM. S obzirom da su poplave još uvijek prijetnja, EU je izdvojila značajna sredstva za pomoć BiH u upravljanju rizikom od poplava, jer jedino prevencijom, možemo se efikasno boriti protiv prirodnih nepogoda” rekao je Máša i dodao “EU želi pomoći BiH, ali želimo ulagati u razvoj zemlje, a ne u njen oporavak. Gradimo puteve, podržavamo vladavinu zakona, otvaramo nova radna mjesta i ulažemo u budućnost BiH, jer to njeni građani zaslužuju”.

Bijeljina je jedan od gradova koji su bili najteže pogođeni jakim poplavama 2014. godine. Kroz ovaj Program, pored izgradnje i sanacije stambenih objekata, 53 porodice su dobile poljoprivrednu opremu, plastenike, multikultivatore i slično kako bi osigurali održiv izvor prihoda.

"Bijeljina je odličan primjer zajedničke saradnje Evropske unije, UNDP-a i gradskih vlasti kako bi se sanirale posljedice poplava iz 2014. godine. Za useljenje je spremno 18 novih kuća, a radujemo se

Máša uručuje ključeve porodicama

završetku izgradnje i preostalih objekata kako bi što više osoba zimu dočekalo u sigurnim toplim domovima” kazao je Khoshmukhamedov.

„U oporavku od poplava Bijeljina je imala, i još uvijek ima, dragocjenu pomoć međunarodnih donatora i organizacija, među kojima se ističu EU i UNDP, na čemu smo neizmjereno zahvalni. Grad Bijeljina je, sa svoje strane učinio sve što je bilo u mogućnosti da se ovaj Program što kvalitetnije sprovede i što više porodica stambeno zbrine” kazao je Mićo Mičić, gradonačelnik Bijeljine.

**"Teško je krenuti sa
nule. Ovo mi je
ubrzalo oporavak"**

Zahid, Zenica

Kroz ekonomski dio Programa, skoro 200 porodica dobilo je podršku u oblasti poljoprivredne proizvodnje i samozapošljavanja

Zahid iz Zenice jedan je od osam pčelara koji su primili pomoć kroz Program za oporavak od poplava. Kroz Program će mu biti izgrađena nova kuća, jer je stara uništena u klizištu 2014. godine, a dobio je i pet košnica i pčelinjih društava, pribor, te zaštitnu opremu. "Nadam se da bih već sljedeće godine mogao imati meda" kaže Zahid.

U sklopu dijela Programa koji se tiče ekonomskog osnaživanja, pored pomoći pčelarima, porodicama koje su ispunile uslove podijeljeno je skoro 100 plastenika sa sadnicama i svom pratećom opremom.

Mirjana iz Srbca je dobila plastenik. Mirjana živi sa teško bolesnom majkom i ovaj plastenik im mnogo znači.

"Plastenik nas može hraniti. Ima dovoljno za sve naše potrebe, a višak će se moći prodati na pijaci" govori Mirjana. Prisjećajući se poplava koje su im uništile kuću i imanje, Mirjana kaže da su štete bile ogromne. „Godinama se oporavljamo. Ovaj Program je nama produžio život“ dodaje ona.

Mirjana, Srbac

"Imam milion planova"

Dragica, Bijeljina

Program za oporavak od poplava, koji finansira Evropska unija, a implementira UNDP, pomaže malim poduzetnicima da snivaju hrabrije snove.

"Imam milion planova. Valjda će neki i upaliti" smije se **Dragica** dok sjedi za jednom od tri nove šivaće mašine u svojoj maloj radionici u Bijeljini. Šivaće mašine i nož za sječenje tkanine dio su pomoći koju je Dragica primila kroz Program za oporavak od poplava – stambeno zbrinjavanje čiji je jedan od ciljeva ekonomsko osnaživanje ugroženih porodica iz područja pogođenih poplavama i klizištima 2014. godine.

Zahvaljujući ovoj pomoći, Dragica će moći da poveća proizvodnju, te zaradi dovoljno da njena porodica može živjeti od ovog posla. "Sada radim tri puta brže nego ranije. Nešto za što mi je ranije trebalo deset minuta, sada završim za četiri" objašnjava Dragica.

Naselje u kojem Dragica živi sa suprugom, sivekrvom i svekrom, te dva sina poplavljeno je tokom rekordnih padavina 2014. godine prilikom čega je i njihov dom oštećen. Kroz Program, šteta na kući je sanirana, a Dragici je pružena šansa da učestvuje u obuci o poduzetništvu.

Kroz ovu obuku, Dragica i ostali korisnici Programa koji su ispunili uslove za učešće, stekli su vještine potrebne za razvijanje i vođenje vlastitih malih biznisa, što bi njima i njihovim porodicama trebalo pomoći u osiguranju bolje budućnosti i oporavku čitave zajednice.

“Polako se nadograđujem, stvari su mi dosta jasnije” govori Dragica o svom iskustvu s obukom. “Ja sam samo znala da šijem i ništa više. A sada znam mnogo toga”.

Dragica je završila tri modula obuke o poduzetništvu, nakon čega je svoju biznis ideju prezentovala pred stručnom komisijom na svečanosti organiziranoj u prostorijama Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP) u Sarajevu. Na osnovu predstavljenog i odobrenog biznis plana, uslijedila je registracija malog biznisa. Dragica, kao osoba kojoj je šivenje u krvi, registrovala je firmu „MV Kids“ specijaliziranu za izradu dječije garderobe.

Nakon registracije, Program je korisnicima osigurao potrebnu opremu i alate za pokretanje svojih poslovnih ideja, kao i mentorstvo i savjetodavne usluge za sve novoosnovane male biznise tokom prve godine poslovanja.

Za svoj mali biznis, Dragica ima velike planove: "Želim da se "proguram" na tržište i postanem prepoznatljiva u svom poslu. Želim da, kad ljudi vide moju kreaciju, znaju da sam ja to napravila".

Dragica prezentuje svoj biznis plan

Adnan, Travnik

"Program nam je na dobro promjenio život. U svakom smislu"

"Sve se desilo u pola dana" prisjeća se Adnan iz Travnika poplava 2014. godine. Dom u kojem je živio sa suprugom i šestero djece tada uzrasta od 1 do 11 godina oštetila je bujica koja je naišla. "Imali smo 80 cm vode u kući i sve je bilo oštećeno. Samo smo stoku i djecu spasili".

Adnanova oštećena kuća sanirana je kroz Program za oporavak od poplava i njegova porodica je prezadovoljna rezultatima. Pored toga, Adnan je ispunio uslove za učešće u ekonomskom dijelu Programa.

Nakon obavezne obuke o poduzetništvu i prezentacije biznis plana, Adnan je registrovao

pokretni obrt za čišćenje.

Adnanova ideja je od Programa podržana sa potrebnom opremom: mašinom za pranje auta, kompresorom, te usisivačima za dubinsko i standardno čišćenje. Pored opreme, tokom prve godine poslovanja Adnan ima osigurano mentorstvo kako bi mu se pomoglo sa vođenjem malog biznisa.

"Program nam je na dobro promjenio život. U svakom smislu. Sad imamo velike planove i svi ćemo raditi da ih ostvarimo" kaže Adnan.

O PROGRAMU ZA OPORAVAK OD POPLAVA - STAMBENO ZBRINJAVANJE

Katastrofalne poplave, najteže u posljednjih 120 godina, zadesile su Bosnu i Hercegovinu u maju 2014. godine. Poplave su obuhvatile četvrtinu teritorija države i pogodile oko million osoba.

Kako bi se ublažile posljedice ove prirodne nepogode, osmišljen je Program za oporavak od poplava - Stambeno zbrinjavanje. Ovaj Program ima za cilj da stambeno zbrine **skoro 3,000 osoba** čiji domovi su oštećeni ili uništeni u poplavama 2014. godine, **te ekonomski osnaži najugroženije porodice**.

Vrijednost Programa je 15 miliona eura, a finansira ga Evropska unija, u iznosu od 12,5 miliona eura u saradnji sa Vladom Federacije Bosne i Hercegovine, Vladom Republike Srpske, UNDP-om i lokalnim vlastima. Program implementira UNDP u BiH zajedno sa Međunarodnom organizacijom za migracije (IOM), Arbeiter-Samariter-Bund (ASB), Hilfswerk International (HWI) i partnerskim općinama i gradovima.

Program se implementira u 44 općine/grada: Banja Luka, Bijeljina, Bratunac, Brod, Cazin, Doboj, Doboj Istok, Domaljevac-Šamac, Donji Žabar, Goražde, Gračanica, Gradiška, Jezero, Kakanj, Kalesija, Kostajnica, Laktaši, Lopare, Maglaj, Modriča, Novi Grad, Odžak, Orašje, Petrovo, Prijedor, Prnjavor, Sapna, Srbac, Srebrenik, Šamac, Šekovići, Šipovo, Teslić, Tešanj, Travnik, Tuzla, Ugljevik, Vareš, Vlasenica, Vogošća, Zavidovići, Zenica, Zvornik i Žepče.

PROGRAM ZA OPORAVAK OD POPLAVA - STAMBENO ZBRINJAVANJE

Program za oporavak od poplava predstavlja nastavak napora Evropske unije na ublažavanju posljedica katastrofalnih poplava koje su pogodile Bosnu i Hercegovinu 2014. godine. Prva faza Programa, provedena od augusta 2014. do februara 2016. godine, postigla je impresivne rezultate **poboljšavajući uslove života za 610.000** stanovnika diljem Bosne i Hercegovine.

Ovaj Program podržava sljedeće Ciljeve održivog razvoja:

Copyright: UNDP BiH, 2018; Fotografije: Aida Šunje, Siniša Nenadić
www.ba.undp.org, novembar, 2019. godine

Ova publikacija je nastala uz podršku Evropske unije. Sadržaj ove publikacije je isključiva odgovornost Programa za oporavak od poplava - stambeno zbrinjavanje i ne predstavlja nužno stavove Evropske unije.